

Historisk kris men möjlig vändpunkt nära

AlmeGas Tjänsteindikator andra kvartalet 2020

almeGa

Almegas tjänsteindikator är en kvartalsbaserad konjunkturindikator som belyser utvecklingen i den privata tjänstesektorn. Tjänsteindikatorn ligger cirka två månader före SCB:s publicering av den faktiska tjänsteproduktionen och är en aktuell spegel av konjunkturläget i den privata tjänstesektorn som svarar för 52 procent av Sveriges BNP och 47 procent av sysselsättningen. Almega har publicerat tjänsteindikatorn varje kvartal sedan 2001. Den 30 april i år publicerade Almega en extra bedömning av det ekonomiska läget i tjänstesektorn för att skildra de första ekonomiska effekterna av Coronautbrottet.

Insamlingen av underlag till denna upplaga av tjänsteindikatorn avslutades den 25 juni 2020. För ytterligare upplysningar om det ekonomiska läget i den privata tjänstesektorn kontakta:

Patrick Joyce
Chefekonom Almega
Tel. 08-762 69 67, patrick.joyce@almega.se

Oscar Scheja
Ekonom Almega
Tel. 08-762 70 41, oscar.scheja@almega.se

Almega är de svenska tjänsteföretagarnas arbetsgivar- och intresseorganisation. Almega har cirka 11 000 medlemsföretag i åtta förbund, som tillsammans representerar ett 60-tal branscher inom tjänstesektorn. Medlemsföretagen har sammanlagt drygt 550 000 anställda. Förbunden arbetar med de frågor som rör respektive bransch. Arbetsgivarförbunden bildar tillsammans Almega och ingår i Svenskt Näringsliv.

- Almega Tjänsteförbunden
- Almega Tjänsteföretagen
- Kompetensföretagen
- IT&Telekomföretagen
- Innovationsföretagen
- Medieföretagen
- Vårdföretagarna
- Tågföretagen

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Tjänsteproduktionen svårt drabbad av Corona	6
2.1	Produktionen i näringslivet	6
2.2	Tjänstebranscher som främst säljer till företag	7
2.3	Branscher som främst säljer till hushåll	8
2.4	Branscher som främst säljer till offentliga sektorn	9
2.5	Efterfrågeläget i tjänstesektorn.....	10
2.6	Konkurser och företagsrekonstruktioner	11
2.7	Omvärlden	13
2.8	Almegas indikator för tjänsteproduktionen	15
3	Dystert på arbetsmarknaden	17
3.1	Jobben blir färre och arbetskraften minskar	17
3.2	De flesta företag ska minska sin personalstyrka	19
3.3	Kraftigt ökad rådgivning om arbetsbrist	22
4	Tjänstepriserna mattas av andra kvartalet	24
4.1	Prisindikatorn och försäljningspriserna	24
4.2	Konsumentpriserna på tjänster	26
5	Om tjänsteindikatorn	28

1 Sammanfattning

Allt mer tyder på att 2020 kommer att gå till historien som det år med den värsta ekonomiska utvecklingen både i Sverige och i omvärlden sedan depressionen på 1930-talet. Enligt OECD kommer BNP i världen att falla med 6–8 procent i år. Konjunkturinstitutet spår att Sveriges BNP krymper med 5,4 procent i år, vilket är en mer optimistisk bild än i tidigare prognoser.

Effekterna av Coronapandemin och de införda restriktionerna satte i ett första skede stopp för de delar av tjänstesektorer som kräver att folk förflyttar sig – som besöksnäringen och delar av detaljhandeln. Strax därefter drogs industri och företagstjänster med i fallet. I Sverige föll den privata tjänsteproduktionen med 3,9 procent i mars och hela 8,0 procent i april. De lättare restriktionerna i Sverige jämfört med omvärlden har dock dämpat fallet för tjänstesektorn. I mars föll tjänsteproduktionen i euroområdet med 14,8 procent.

Trots det dystra läget inom tjänstesektorn – endast fastighetsbranschen visade tillväxtsiffror i april – finns tecken på att läget är på väg att stabiliseras fast på en låg nivå. Inköpschefsindex (PMI) för svensk tjänstesektor indikerade ännu i maj en fortsatt försvagning av den ekonomiska aktiviteten, men i långsammare takt än i april. Inköpschefsindex för både industri och tjänster i viktiga svenska exportländer utvecklas också i rätt riktning.

Tjänsteföretagen ser mindre pessimistiskt på framtiden i juni än de gjorde i april och maj. Trots förbättringen räknar hela 39 procent av tjänsteföretagen fortfarande med minskad efterfrågan de närmsta tre månaderna jämfört med 19 procent som räknade med en ökad efterfrågan. Den tydligaste förbättringen av förväntningarna på framtiden har skett bland transportnäringen, researrangörer, datakonsulter och företagskonsulter. Enkätdata från Innovationsföretagen – som rymmer tekniska konsulter, industrikonsulter och arkitektföretag – pekar också på en viss stabilisering av läget. I början av juni var det något färre företag som uppgav att de tappat i ordergång jämfört med i mitten av april.

Den stora ökningen av konkurser och företagsrekonstruktioner inom tjänstesektorn i april har också dämpats under maj och juni.

Coronakrisen börjar få effekter i form av förlorade jobb inom främst tjänstesektorn. Det har lett till en stigande arbetslöshet som är särskilt märkbar bland ungdomar och utrikes födda. I juni hade hälften av tjänsteföretagen minskat antalet anställda sedan krisen började. Inom samtliga branscher – utom juridiska och ekonomiska konsulter – har företagen minskat sin personal. Den största minskning av anställda har varit inom besöksnäringen och bland bemanningsföretagen men även inom kunskapsintensiva tjänster – datakonsulter, industrikonsulter samt arkitekter och tekniska konsulter – har en stor andel av företagen minskat sin personalstyrka.

Fyra av tio tjänsteföretag räknade i juni med att fortsätta minska sin personalstyrka framöver. Trots detta är tjänsteföretagen lite mindre pessimistiska om framtiden än de var i april och

maj. Fler företag räknar med att kunna behålla sin personalstyrka oförändrad än de gjorde då. Bland datakonsulter räknar fler företag med att kunna öka antalet anställda framöver.

Under mars och april lades stora varsel i tjänstesektorn. Varslen minskade dock tydligt i maj och juni. En viktig förklaring är möjligheten att korttidspermittera personal. 547 000 personer är korttidspermitterade av dem arbetar 367 000 i den privata tjänstesektorn. Över hälften av Innovationsföretagen – där industrikonsulter, tekniska konsulter och arkitekter ingår – och två tredjedelar av Kompetensföretagen – där företag inom bemanning, rekrytering och omställning ingår – har korttidspermitterat delar sin personal.

Coronakrisen hann inte få något genomslag på tjänsteföretagens försäljningspriser under årets första kvartal. Priserna ökade i samma årstakt – 2,3 procent – som under kvartalet innan. Almegas prisindikator pekar dock på en tydlig inbromsning av tjänstepriserna under årets andra kvartal. En majoritet av tjänsteföretagen rapporterade i juni fallande priser de senaste tre månaderna. De tydligaste tecknen på prisfall finns inom företagstjänster och hotell och restaurang.

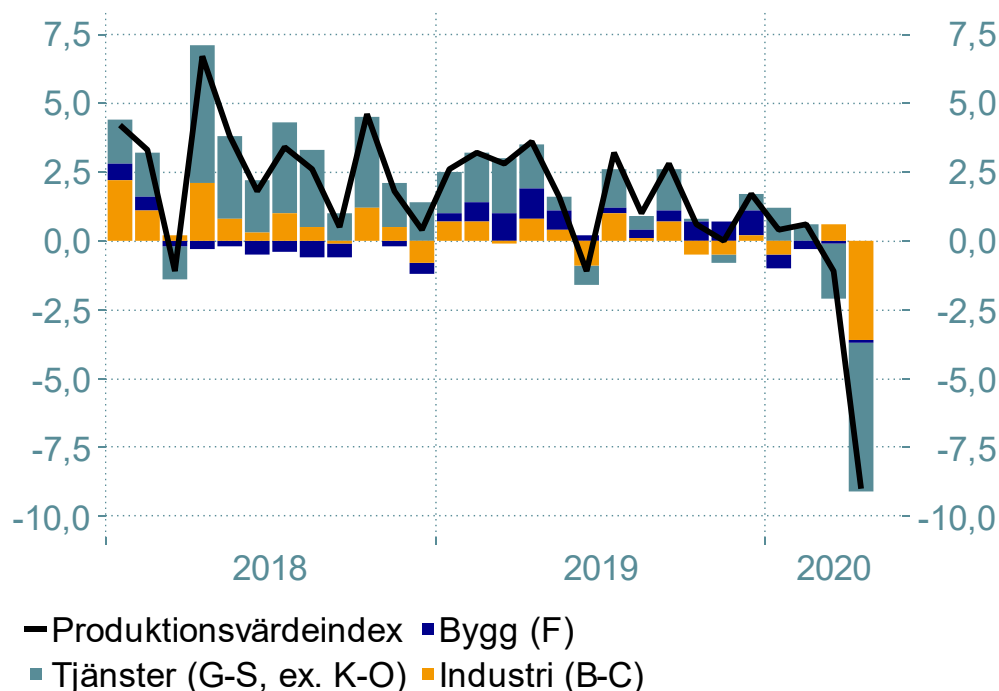
2 Tjänsteproduktionen svårt drabbad av Corona

2.1 Produktionen i näringslivet

I Sverige inleddes coronakrisen i mars och fick då framförallt en direkt påverkan på flertalet tjänstebranscher som sålde till hushåll. I april drogs även övriga tjänstebranscher samt industrin med i fallet och produktionen i näringslivet backade med 9,0 procent jämfört med april 2019. I april föll produktionen i tjänstebranscherna med 8,2 procent och inom industrin föll produktionen med 16,6 procent jämfört april 2019. Viktiga industrier upphörde helt med sin produktion under en dryg månad.¹

Byggsektorn tycks ännu vara något mer motståndskraftig mot den allmänna nedgången, men även i byggsektorn föll produktionen i april med 1,5 procent i årstakt. Byggföretagens svar i Konjunkturbarometern visar att de väntar sig ett större fall i produktionen framöver. Förväntningarna om orderstock och antal anställda på tre månaders sikt bland byggföretagen rasade i april och maj men vände upp något i juni. Förväntningarna är dock fortfarande pessimistiska. I juni trodde 40 procent av byggföretagen på minskad orderstock de närmaste tre månaderna mot 11 procent som spådde en ökad orderstock.²

Diagram 1: Branschernas bidrag till produktionen i näringslivet, till och med april
Procentenheter

Källa: SCB Produktionsvärdeindex

¹ SCB:s produktionsvärdesindex (PVI) kalenderkorrigerat.

² Konjunkturinstitutet (2020), konjunkturbarometern juni.

Tjänsteproducenterna står för 65 procent av förädlingsvärdet i näringslivet och tynger därför ned den sammanvägda produktionen inom näringslivet. I april drog fallet i tjänstesektorn ned produktionen i näringslivet med 5,3 procentenheter, se diagram 1.

2.2 Tjänstebranscher som främst säljer till företag

Redan under fjolåret försvagades efterfrågan på företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik till stor del beroende på en svalare omvärldskonjunktur och en världshandel som succesivt mattats av sedan 2018.³ Förra året föll branschens sammanlagda produktionsvärde med 0,9 procent. En försiktig vändning i den nedåtgående konjunkturen tycktes skönjas i och med positiva tillväxttal i mars, innan coronakrisen bröt ut. I april föll produktionen med 6,0 procent i årstakt.⁴

En svag ljusglimt syns dock i enkätdata från Innovationsföretagen – som rymmer tekniska konsulter, industrikonsulter och arkitektföretag. I maj svarade 74 procent av företagen att de tappat i orderingång, en liten förbättring jämfört med 82 procent månaden innan. När det gäller inställda och uppskjutna uppdrag syns dock ingen förbättring. 62 procent svarade att man fått uppdrag inställa i maj, mot 64 procent i april. I maj uppgav 80 procent att man fått uppdrag uppskjutna jämfört med 78 procent i april.⁵

Företagstjänsterna inom personaluthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster hade också en svag utveckling under 2019. I mars i år föll branschens produktion med 7,8 procent i årstakt och i april med 5,4 procent.

Bland personaluthyrningsföretagen som ingår i Kompetensföretagen minskade uthyrningen till industri och tillverkning mest under första kvartalet i år. Nedgången var 21 procent jämfört med samma kvartal 2019.⁶ Uthyrningen till IT minskade med 17 procent och inom hälsa och sjukvård var minskningen 16 procent.

Inte heller information och kommunikationsföretagen har klarat sig undan effekten av coronapandemin. Branschens produktion föll med 6,2 procent i mars. I april bromsade nedgången in något och produktionen föll med 2,5 procent i årstakt. Detta är i bästa fall en indikation på att botten är nådd men ett enskilt månadsutfall ska tolkas med försiktighet.

Bland övriga tjänstebranscher som riktar sin försäljning främst till företag finns transport- och magasineringsföretagen och partihandeln, vilka också drabbats hårt av corona. Produktionen föll med nära 16,9 procent för transportföretagen och 12,1 procent för partihandeln i april i årstakt.

³ Till företagstjänster räknar Almega förutom bolag inom ekonomi, juridik, vetenskap och teknik (SNI 69–75) även datakonsulter och telekombolag (SNI 61–63) samt bemanningsföretag, resetjänster med mera (SNI 77–82).

⁴ SCB, tjänsteproduktionsindex.

⁵ Innovationsföretagen, enkät fyra avseende coronakrisen.

<https://www.innovationsforetagen.se/branschstatistik/investeringssignalen/>

⁶ Kompetensföretagen, kvartalsrapport Q1 2020. <https://www.kompetensforetagen.se/kompetensforetagens-rapporter-och-statistik/kompetensforetagens-rapporter-och-statistik-2-3/>

Tabell 1: Produktionen föll i nästan samtliga tjänstebranscher i april

Årsförändring, procent

Bransch	Januari	Februari	Mars	April	Vikt
Tjänstenäringsar exkl. kreditinstitut och försäkringsbolag m.m.	2,1	1,2	-3,9	-8,0	100
Motorhandel	2,3	2,1	-5,5	-22,8	3,4
Parti - och provisionshandel utom med motorfordon	-0,2	3,6	-0,3	-12,1	11,9
Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar	3,2	7,4	-2,4	-6,0	7,4
Transport- och magasineringsföretag	-2,7	-2,7	-10,0	-16,9	8,7
Hotell och restauranger	3,4	4,6	-33,1	-36,1	3,8
Informations- och kommunikationsföretag	4,9	-3,1	-6,2	-2,5	14,7
Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare	8,1	3,8	3,1	2,1	17,8
Företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	-5,2	-2,3	1,1	-6,0	13,4
Företag inom uthyrning, fastighetservice, resetjänster m.m.	-2,6	-2,5	-7,8	-5,4	8
Utbildningsväsendet	7,4	2,8	-1,6	-1,4	2,1
Enheter för vård och omsorg, socialtjänst	1,4	5,0	-1,2	-8,2	5,7
Kultur, nöje och fritid	7,4	10,2	-12,4	-21,7	3,2

Källa: SCB Tjänsteproduktionsindex

2.3 Branscher som främst säljer till hushåll

De mer hushållsinriktade tjänstebranscherna har hittills drabbats hårdast av de införda restriktionerna i coronapandemins spår.

Hotell och restaurangbranschens omsättningsutveckling föll mer än 30 procent i både mars och april jämfört med motsvarande perioder under fjolåret. Det var ett tvärt kast efter att branschens tillväxt börjat ta fart igen under inledningen av 2020 i takt med att hushållen ökat sin konsumtion. Hushållens konsumtion föll dock brant under mars och april. I april var hushållens konsumtion tio procent lägre än i april 2019.⁷

⁷ SCB, månadsindikator för hushållens konsumtion.

Inom kultur, nöje och fritid – som rymmer museiverksamhet, teaterverksamhet, sportanläggningar, gym och dylikt – föll omsättningen med 12,4 procent i mars och i april med hela 21,7 procent i årstakt.

Även motorhandeln har drabbats hårt de senaste månaderna. I mars föll produktionsindexet för branschen med 5,5 procent och i april med 22,8 procent i årstakt.

Detaljhandeln hade också negativa produktionstal i mars och april men något mildare än övriga hushållsinriktade branscher. Produktionen i detaljhandeln föll med 2,4 procent i mars och 6,0 procent i april, enligt Tjänsteproduktionsindex. SCB:s mer detaljerade statistik över omsättning inom detaljhandeln visar att omsättningen i dagligvaruhandeln steg kraftigt i mars, men föll tillbaka i april.⁸ Svensk Handel rapporterar i sin handelsbarometer att e-handeln har fått nya kundgrupper under corona, framförallt äldre, och att ökad e-handel i viss mån har vägt upp försäljningstappet i butik.⁹

2.4 Branscher som främst säljer till offentliga sektorn

Den privata utbildningsbranschen hade ett relativt bra fjolår med en tillväxt på 5,1 procent i genomsnitt men även denna bransch har påverkats negativt av corona. I mars och april i år föll produktionen med 1,6 respektive 1,4 procent i årstakt.

De privata utförarna av vård och omsorgstjänster tycks ha påverkats något mer av virusets spridning och branschens omsättning föll med 1,2 procent i mars och med hela 8,2 procent i april i årstakt.

Enligt Vårdföretagarnas företagspanel uppgav i juni 86 procent av företagen inom sjukvården att de hade något eller mycket lägre intäkter än vanligt. Många verksamheter har snabbt ställt om till att förstärka akutsjukvården eller erbjuda fler digitala patientbesök, men i andra verksamheter är en sådan omställning inte möjlig. Planerade operationer och behandlingar i specialistvården är fortsatt inställda i hög grad, vilket innebär att vårdskulden efter corona ökar för varje dag.¹⁰

Inom äldreomsorgen uppgav 62 procent av bolagen i Vårdföretagens panel att arbetsbelastningen var högre än vanligt, delvis drivet av att personal uppmanas att stanna hemma vid minsta symptom. Samtidigt svarade 71 procent att intäkterna var lägre än vanligt. En förklaring som många verksamheter uppger är att äldre avsäger sig hemtjänstinsatser eller avvaktar inflyttning på äldreboende, av rädsla för att bli smittade.¹¹

---

⁸ <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/handel-med-varor-och-tjanster/inrikeshandel/omsattning-inom-tjanstesektorn/pong/statistiknyhet/detaljhandelns-forsaljning-april-2020/>

⁹ Handelsbarometern, juni 2020.

¹⁰ Vårdföretagarpanelen, juni 2020.

¹¹ Vårdföretagarpanelen, juni 2020.

Inom tjänstesektorn stod endast branschen fastighetsbolag och fastighetsförvaltare emot den allmänna nedgången i mars och april med en produktionsökning på 3,1 respektive 2,1 procent på årsbasis.¹²

2.5 Efterfrågeläget i tjänstesektorn

Efterfrågan inom den privata tjänstesektorn tycks ha stabiliserats i juni, dock på en låg nivå. I juni uppgav 65 procent av företagen att efterfrågan hade minskat de senaste tre månaderna, och bara tolv procent svarade att efterfrågan hade ökat.¹³ Övriga företag svarade att efterfrågan var oförändrad. I maj var det likt juni 65 procent som svarade minskad efterfrågan. Något färre, nio procent, svarade då ökad efterfrågan.

En viss ljusning framåt kan skönjas i det att andelen tjänsteföretagen som spår ett försämrat efterfrågeläge tre månader framåt har avtagit sedan i april. I juni var nettotalet -19, jämfört med -42 i maj, se tabell 2.

Tabell 2: Tjänsteföretagens efterfrågan, utfall och förväntningar, till och med juni
Nettotal, säsongjusterat

	Förväntningar tre månader framåt		Utfall senaste tre månaderna
	Maj	Juni	Juni
Tjänstesektorn	-42	-19	-54
Uppdragsverksamhet	-53	-33	-67
Landtransport (SNI 49)	-29	13	-50
Hotell & restauranger (SNI 55.1 + 56.1-2)	-55	-28	-88
Datakonsulter (SNI 62)	-45	-4	-58
Finans- & försäkringsverksamhet (SNI 64-66)	7	7	-8
Fastighetsförvaltning (68.2)	-28	-14	-35
Juridiska & ekonomiska konsulter (SNI 69)	-50	-13	-56
Konsulter företagsledning (SNI 70)	-44	4	-62
Arkitekter & tekniska konsulter (SNI 71.1)	-57	-39	-43
Arbetsförmedling, bemanning mm (SNI 78)	-55	-48	-90
Researrangörer & -byråer (SNI 79)	-78	18	-60

Källa: Konjunkturinstitutet

Anm: Nettotalet är andelen företag som svarar ökat minus andelen som svarar minskat.

¹² Branschen står för 17,8 procent av det samlade förädlingsvärdet i tjänstesektorn och motverkade produktionsnedgången i privat tjänstesektor med 0,4 procentenheter.

¹³ Konjunkturinstitutet (2020) Konjunkturbarometern juni.

Klart värst är det rådande efterfrågeläget för restauranger, hotell och bemanningsföretag. Pessimismen verkar dock avta något då andelen företag som tror på minskad efterfrågan på tre månaders sikt blev klart färre i juni, 46 procent mot 70 procent i maj.

Bland bemanningsföretagen är efterfrågeläget alltså mycket dystert. Även utsikterna tre månader framåt ligger relativt still på låga -48 i juni, jämfört med -55 en månad tidigare.

Efterfrågan på datakonsultföretagens tjänster var fortsatt i juni på en mycket låg nivå. Men branschens bolag tror på ett klart bättre läge framåt. Nettotalet på tre månaders sikt steg från -45 i maj till -4 i juni. Bland de juridiska och ekonomiska konsulterna är läget liknande som för datakonsulterna, dvs man spår ett klart bättre efterfrågeläge framåt enligt mätningen i juni. Arkitekterna och de tekniska konsulterna anser sig dock möta en något bistrare efterfrågebild på tre månaders sikt, med ett nettotal på -39.

Den klaraste signalen om ett förbättrat efterfrågeläge framöver kom från researrangörerna där nettotalet för efterfrågan på tre månaders sikt svängde från låga -78 i maj till +18 i juni. Det fångar delvis bland annat att UD under månaden släppte på reserestriktioner till tio europeiska länder från den 30 juni.

Trots det rådande mycket svaga efterfrågeläget bedömde majoriteten av branscherna i tjänstesektorn att efterfrågeläget på tre månaders sikt var tydligt bättre i juni jämfört med i maj. Redan i maj syntes en viss ljusning då något färre företag räknade med minskad efterfrågan tre månader framåt jämfört med i april.

2.6 Konkurer och företagsrekonstruktioner

Inom flera tjänstebanscher syns en påverkan från coronakrisen även i statistik över konkurser. Dock tycks en topp ha nåtts i april. Då gick 106 företag inom hotell och restaurang i konkurs, jämfört med 41 ett år tidigare. I maj var siffran nere på 74. Inom detaljhandeln gick 92 verksamheter i konkurs i april, en ökning med 56 procent jämfört med samma period förra året. I maj var det något färre konkurser, 81 stycken. Även inom företagstjänsterna juridik, ekonomi, vetenskap och teknik steg antalet konkurser tydligt i april, till 86 jämfört med 50 i april 2019. En svag förbättring syntes i maj med 81 konkurser.

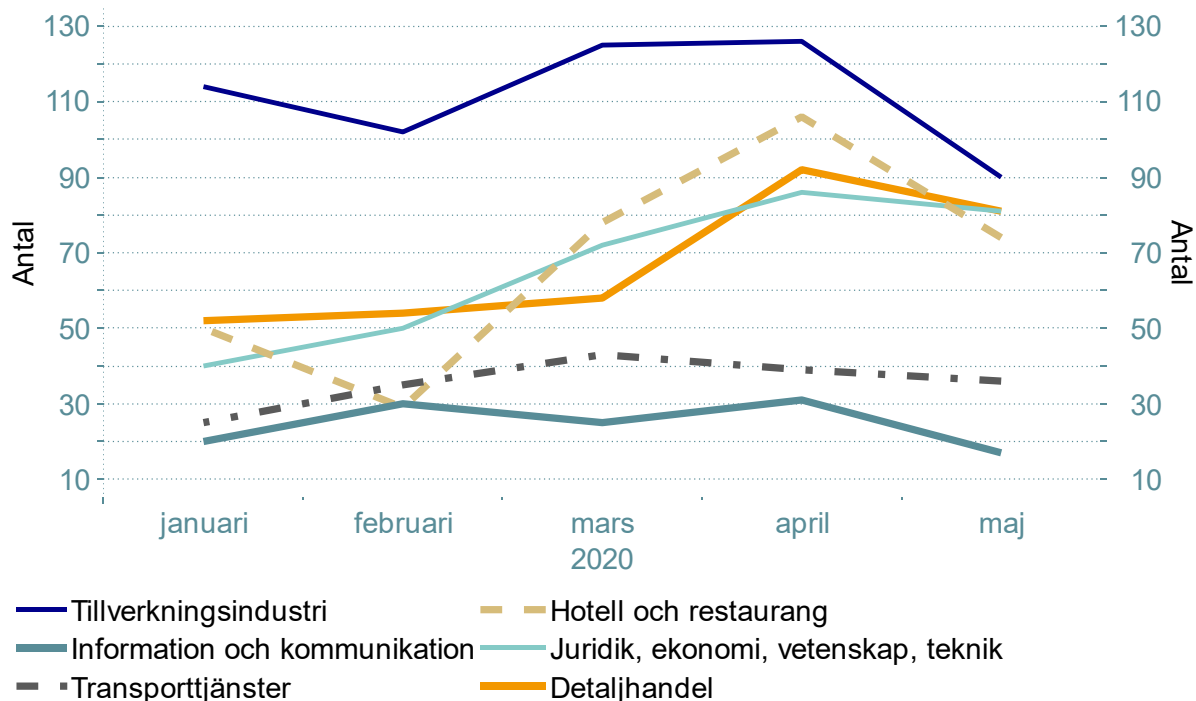
I andra branscher syns ännu ingen effekt av coronapandemin vad gäller konkurser, däribland inom tillverkningsindustrin, transporter samt information och kommunikation vars antal konkurser hittills i år har utvecklats ungefär i normal takt. I samtliga branscher i diagram 2 föll antalet konkurser tillbaka i maj månad. Det finns dock farhågor om att nedgången i konkurser skulle kunna bero på att Skatteverket inte har hunnit handlägga alla sina konkursansökningar på grund av den ökade arbetsbelastningen under Coronakrisen.¹⁴

---

¹⁴ <https://www.di.se/live/creditsafe-antalet-svenska-konkurser-kan-vara-det-dubbla/>

De företag som hittills försatts i konkurs under loppet av 2020 omfattar 12 400 anställda i näringslivet.¹⁵

Diagram 2: Konkurer per månad, till och med maj, utvalda tjänstebranscher och tillverkningsindustrin

Källa: UC via Macrobond

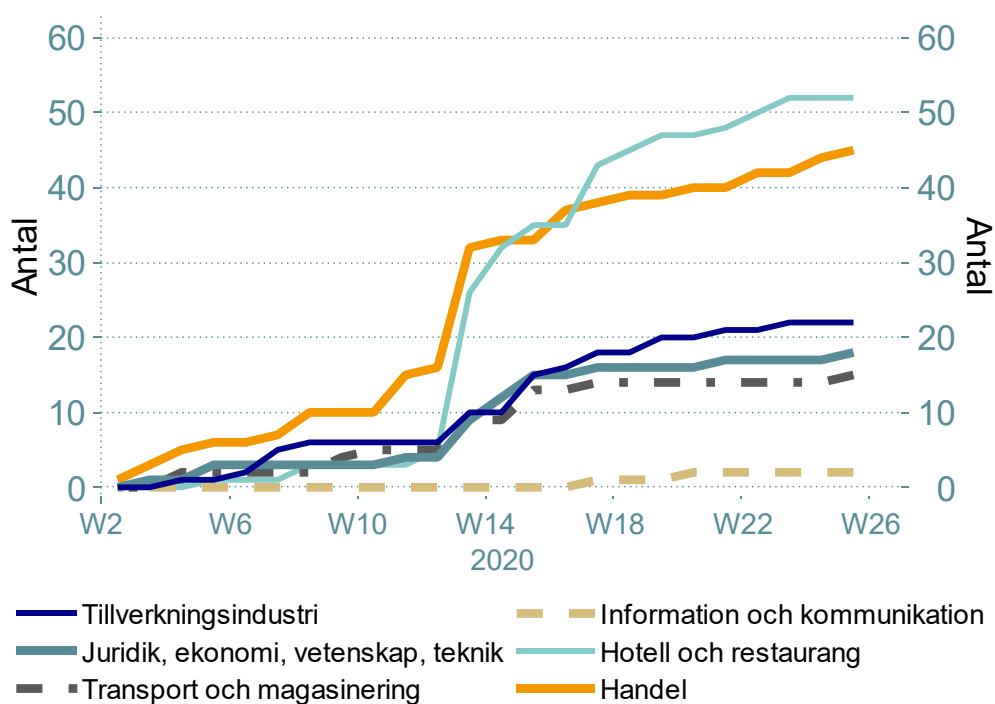
I diagram 3 visas antalet företagsrekonstruktioner ackumulerat vecka för vecka. Vecka 13 ökade antalet företagsrekonstruktioner kraftigt inom handeln och hotell och restaurang. Även inom branschen juridik, ekonomi, vetenskap och teknik samt inom transport och magasinering och tillverkningsindustrin syns en uppgång från och med vecka 13.

Bland informations- och kommunikationsföretagen lyser däremot företagsrekonstruktioner än så länge med sin frånvaro. Sammantaget omfattar företagen i näringslivet som är under rekonstruktion 7 500 anställda till och med vecka 25 i år. Vid samma tidpunkt under 2019 var motsvarande siffra ungefär en tredjedel så stor, 2 600 anställda¹⁶

¹⁵ Bisnode

¹⁶ Bisnode

Diagram 3: Ackumulerat antal företagsrekonstruktioner till och med vecka 25

Källa: Bisnode

2.7 Omvärlden

Det ekonomiska läget i stora delar av världen är fortsatt mycket pressat till följd av coronapandemin. Enligt inköpschefsindex (PMI) från olika länder tycks det dock som att det värsta fallet i ekonomisk aktivitet kan vara förbi. PMI i Tyskland, Storbritannien och Frankrike har vänt tydligt upp två månader i rad från bottennoteringarna i april. Inom stora delar av omvärlden tog PMI-siffrorna närmast ett glädjeskutt uppåt mellan maj och juni för att nu ligga nära 50-strecket vilket grovt sett är skillnaden mellan ekonomisk tillväxt och nedgång, se tabell 3 och 4. Tjänstesektorn och industrin i Tyskland och i euroområdet som helhet försvagas dock fortfarande jämfört med månaden innan (värden under 50), men alltså i klart lägre utsträckning än tidigare.

Även i USA verkar det värsta fallet ha passerat i april. PMI i Kina vände upp redan i mars och har sedan dess indikerat tillväxt, om än i begränsad utsträckning.

Det framstår som att svensk tjänstesektor kan ha klarat sig bättre än övriga i tabell 3 även om juni-siffran ännu inte är tillgänglig. En fingervisning kan fås via Eurostat som visar att svensk tjänsteproduktion föll med 5,4 procent i mars. I Frankrike föll tjänsteproduktionen med hela 14,0 procent och i euroområdet som helhet var fallet 14,8 procent. Det enda nordiska landet,

utöver Sverige, som det finns data för hos Eurostat är Finland och där föll tjänsteproduktionen med 3,1 procent i mars.¹⁷

Tabell 3: Inköpschefsindex (PMI) för tjänster i utvalda delar av världen

Säsongsjusterade värden

	Tjänster			
	Mars	April	Maj	Juni*
Sverige	46,1	39	40,9	-
Tyskland	31,7	16,2	32,6	45,8
Danmark	-	-	-	-
Frankrike	27,4	10,2	31,1	50,3
Storbritannien	34,5	13,4	29	47
Euroområdet	26,4	12	30,5	47,3
USA	39,8	26,7	37,5	46,7
Kina	51,8	52,1	52,3	-
Världen	36,8	23,7	35,2	-

Källa: Swedbank/Silf för Sverige. IHS Markit via Macrobond för övriga

*preliminära värden

Tabell 4: Inköpschefsindex (PMI) för industri i utvalda delar av världen

Säsongsjusterade värden

	Industri			
	Mars	April	Maj	Juni*
Sverige	42,3	36,4	39,2	-
Tyskland	45,4	34,5	36,6	44,6
Danmark	44,2	37,2	54	-
Frankrike	43,2	31,5	40,6	52,1
Storbritannien	47,8	32,6	40,7	50,1
Euroområdet	44,5	33,4	39,4	46,9
USA	48,5	36,1	39,8	49,6
Kina	52	50,8	50,6	-
Världen	47,3	39,6	42,4	-

Källa: Swedbank/Silf för Sverige. IHS Markit via Macrobond för övriga

*preliminära värden

För industrin finns mer data tillgängligt via Eurostat och den visar bland annat att tysk industriproduktion föll med hela 30,2 procent i april. I Frankrike var fallet ännu något större, 34,9 procent, medan industriproduktionen föll med 24,2 procent i Storbritannien.

¹⁷ Kalenderkorrigerat, fasta priser, enligt Eurostats Index of service production (ISP). Data finns bara för ett fåtal länder. https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=sts_sepr_m&lang=en

Motsvarande siffror för Sveriges industriproduktion var ett fall på 14,2 procent. I Euroområdet som helhet föll industriproduktionen med 28,0 procent i april.¹⁸

Sammantaget står vi sannolikt inför den värsta ekonomiska nedgången på ett knappt sekel. Enligt OECD:s scenario spås BNP falla med mellan 6,0 och 7,6 procent globalt beroende på om vi får ytterligare en våg av stor smittspridning med efterföljande nedstängningar under hösten eller inte. Enligt några ytterligare nedslag i OECD:s prognos faller BNP i Euroområdet med mellan 9,1 och 11,5 procent, beroende på en andra våg eller ej. I Tyskland blir BNP-fallet 2020 mellan 6,6 och 8,8 procent, i USA mellan 7,3 och 8,5 procent och i Sverige mellan 6,7 och 7,8 procent.¹⁹ Konjunkturinstitutets spår en något mildare prognos för Sverige 2020, ett fall på 5,4 procent.²⁰

Tabell 5: OECD BNP-prognoser 2020 för utvalda delar av världen

Procentuell förändring mot året innan

	En smittovåg	Två smittovågor
Världen	-6,0	-7,6
Euroområdet	-9,1	-11,5
Tyskland	-6,6	-8,8
USA	-7,3	-8,5
Sverige	-6,7	-7,8

Källa: OECD

2.8 AlmeGas indikator för tjänsteproduktionen

AlmeGas tjänsteindikator för andra kvartalet 2020 pekar på att tjänsteproduktionen blir avsevärt svagare jämfört med första kvartalet. Försämringen av indikatorns index mellan första och andra kvartalet i år var det brantaste sedan andra kvartalet 2009.

Att indexet inte föll ännu mer beror delvis på att indikatorn baseras på företagens uppgifter om sin verksamhet under första kvartalet i år. Det innebär att effekten av coronapandemin spås ut av att konjunkturen var relativt sett mer stabil under januari, februari och en bit in i mars.

¹⁸ Eurostat, industriproduktionsindex, fasta priser och kalenderkorrigerat

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/teis080/default/table?lang=en>

¹⁹ OECD Economic outlook, juni 2020. <http://www.oecd.org/economic-outlook/june-2020/>

²⁰ Konjunkturinstitutets prognos, 17 juni 2020

Diagram 4: Almedas tjänsteindikator för produktionstillväxten i privat tjänstesektor, kvartal två 2020

Källa: Almeda, Konjunkturinstitutet (Konjunkturbarometern), SCB, Macrobond.

Anm.: SCB började under 2017 att räkna Ericsson AB som tjänsteföretag i stället för industriföretag, och inkluderar företaget i tjänsteproduktionsindex från och med år 2015. Därmed har det uppstått ett tidsseriebrott mellan år 2014 och 2015 och nivån på tjänsteproduktionsindex har lyfts kraftigt. Se vidare Almedas tjänsteindikator, september 2017.

3 Dystert på arbetsmarknaden

3.1 Jobben blir färre och arbetskraften minskar

Redan före Coronakrisen hade arbetsmarknaden börjat mattas av och arbetslösheten sakta öka. Den ökande arbetslösheten berodde på att antalet jobb växte för långsamt för att sysselsätta den växande arbetskraften. Sedan restriktionerna för att hindra spridningen av Coronaviruset infördes i början av mars har arbetsmarknaden bromsat in fullständigt och arbetslösheten börjat stiga.

SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU) för maj 2020 fångar de första effekterna på arbetsmarknaden av Coronautbrottet. Även med hänsyn till säsongsvariationen minskade antalet arbetade timmar med 16,7 miljoner eller elva procent mellan februari och maj. Jämfört med i maj förra året hade antalet arbetade timmar sjunkit med 22,0 miljoner.²¹

Antalet sysselsatta blev 104 000 färre. Hälften av den minskade sysselsättningen – 53 000 personer – inträffade bland de unga (15–24 år). Den säsongjusterade arbetslösheten ökade med 49 000 personer mellan februari och maj till 441 000 personer. Utan säsongjustering var 497 000 personer eller 9,0 procent av arbetskraften utan arbete i maj.²² Arbetslösheten väntas fortsätta att stiga och nå tio procent mot slutet av året.²³

Arbetslösheten ökar snabbast bland de unga. Veckan mellan den 15 och 21 juni var 69 800 ungdomar (18–24 år) inskrivna som arbetslösa på Arbetsförmedlingen. Det var 26 000 fler än samma vecka förra året. Arbetsförmedlingen räknar med en ungdomsarbetslöshet på över 15 procent under nästa år.²⁴ Arbetslösheten ökar även snabbt bland utrikes födda. I maj var 188 400 personer födda utanför Europa inskrivna som arbetslösa på Arbetsförmedlingen. Det var 29 000 fler än i maj 2019. Den privata tjänstesektorn står för lejonparten av ingångsjobben för såväl unga som utrikes födda och det är därför ytterst viktigt med en så snabb återstart som möjligt för tjänsteföretagen så att arbetslösheten inte biter sig fast i dessa grupper.²⁵

Att sysselsättningen inte fallit mer trots det kraftiga fallet i arbetade timmar beror till stor del på att systemet med korttidspermittering möjliggjort för företagen att behålla personal trots att det inte funnits tillräckligt med arbete för dem. De arbetslösa och korttidspermitterade uppgick tillsammans under det andra kvartalet i år till 12,5 procent av arbetskraften.²⁶

---

²¹ Statistiska Centralbyrån, Arbetskraftsundersökningarna maj.

²² Statistiska Centralbyrån, Arbetskraftsundersökningarna maj.

²³ Konjunkturinstitutet (2020) Konjunkturläget, juni 2020.

²⁴ Arbetsförmedlingen (2020) Utsikter på arbetsmarknaden, våren 2020.

²⁵ Almega har gjort flera studier av tjänstesektorns betydelse för ingångsjobben för utrikes födda i socialt utsatta områden. Rapporterna visar att jobb inom restaurang och transporttjänster är vanligast bland och jobb inom städning, hemservice och vård är vanligast bland kvinnor. Se bl.a.

<https://www.almega.se/2019/06/tjanstesektorn-ar-en-integrationsmotor-i-jarvaomradet/>

²⁶ Konjunkturinstitutet (2020) Konjunkturläget, juni 2020.

Tabell 6: Effekterna på arbetsmarknaden av Coronakrisen

Tusental (15–74 år), säsongsrensade och utjämnade data

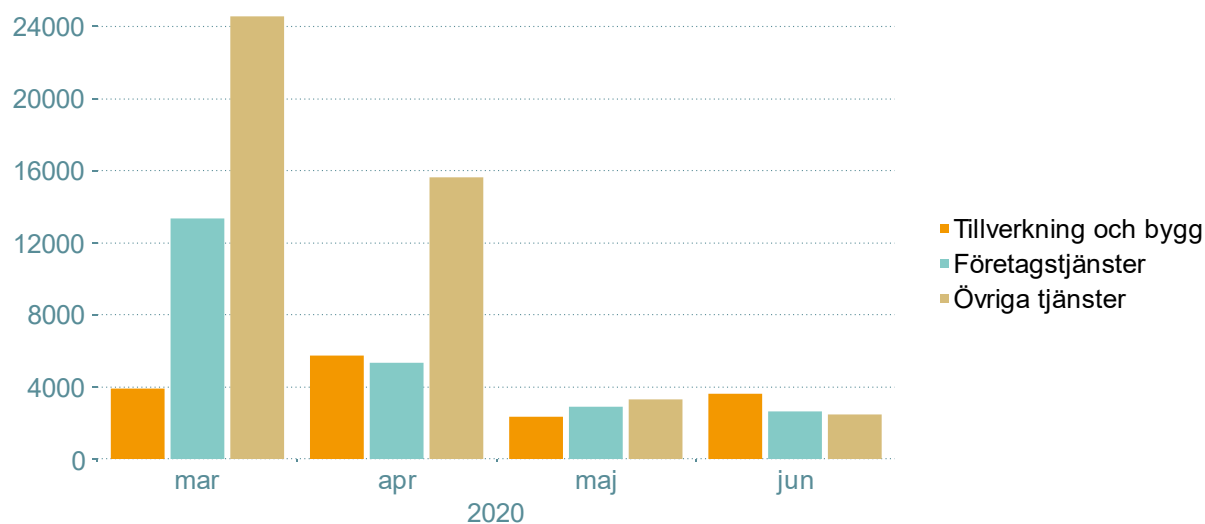
	Feb 2020	Maj 2020	Differens
I arbetskraften	5 548	5 493	-55
Sysselsatta	5 156	5 052	-104
Arbetslösa	392	441	49
Arbetade timmar	155 200	138 500	-16 700

Källa: SCB, arbetskraftsundersökningarna

Antalet varsel om uppsägning ger en bild av hur arbetslösheten kan öka framöver. Mellan den 1 mars och 21 juni varslades 86 500 personer om uppsägning. Hälften av varslen lades dock under mars månad. Av de som varslats om uppsägning under perioden arbetar 81 procent inom den privata tjänstesektorn – inräknat hotell och restaurang, transporter och handel. I början av Coronakrisen drabbade närmare 90 procent av varslan anställda i tjänstesektorn. Med tiden spreds dock varslan även till byggsektorn och tillverkningsindustrin. 40 procent av de som varslats under juni arbetar inom tillverkningsindustrin och byggsektorn.²⁷ En viktig orsak till att varslen minskade från april och framåt var ersättningen för korttidspermittering som infördes den 7 april.²⁸

Diagram 5: Varsel om uppsägning inom tjänster, tillverkning och bygg, 1 mars till 21 juni

Antal anställda

Källa: Arbetsförmedlingen, varselstatistik

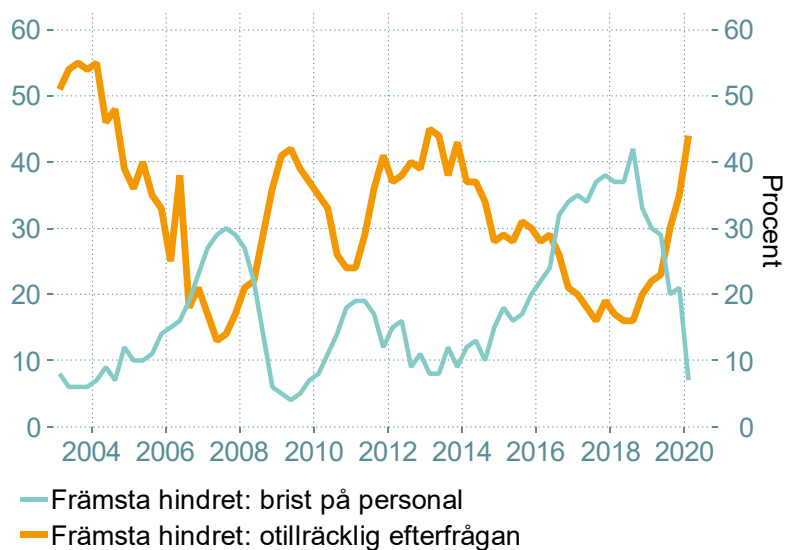
Anm: Som företagstjänster räknas sektor J-N och som övriga tjänster räknas sektor G-I samt P-S.

²⁷ Arbetsförmedlingen, veckostatistik.²⁸ Systemet gällde retroaktivt från den 16 mars.

Långtifrån alla varsel behöver dock leda till uppsägning. Av de som varslades om uppsägning i mars hade hälften blivit uppsagda två månader senare. Det är dock en större andel än vid tidigare lågkonjunkturer.²⁹

I maj fanns det 62 500 lediga platser på Arbetsförmedlingen. Det var 38 000 färre än ett år tidigare och 73 000 färre än i februari.³⁰ Bristen på arbetskraft har minskat snabbt under våren. Redan under det första kvartalet 2020 hade andelen tjänsteföretag som ansåg att brist på personal var deras största hinder nästan försvunnit.

Diagram 6: Det största hindret för tjänsteföretagens verksamhet
Procent av svarande företag säsongsrensats

Källa: Konjunkturinstitutet, konjunkturbarometern

3.2 De flesta företag ska minska sin personalstyrka

Coronakrisen har inneburit att företagen inom tjänstesektorn har börjat minska sin personal. I juni hade 49 procent av tjänsteföretagen minskat antalet anställda de senaste tre månaderna och 41 procent planerade att göra det de närmaste tre månaderna. Bara elva procent av företagen räknade med att anställa fler. Andelen tjänsteföretag som räknar med att öka antalet anställda har minskat stadigt sedan 2017 för att rasa under mars och april i år. Under maj och juni har dock tjänsteföretagen blivit något mindre pessimistiska och fler företag räknar med att behålla personalstyrkan oförändrad.³¹

²⁹ Arbetsförmedlingen (2020) Utsikter på arbetsmarknaden, våren 2020.

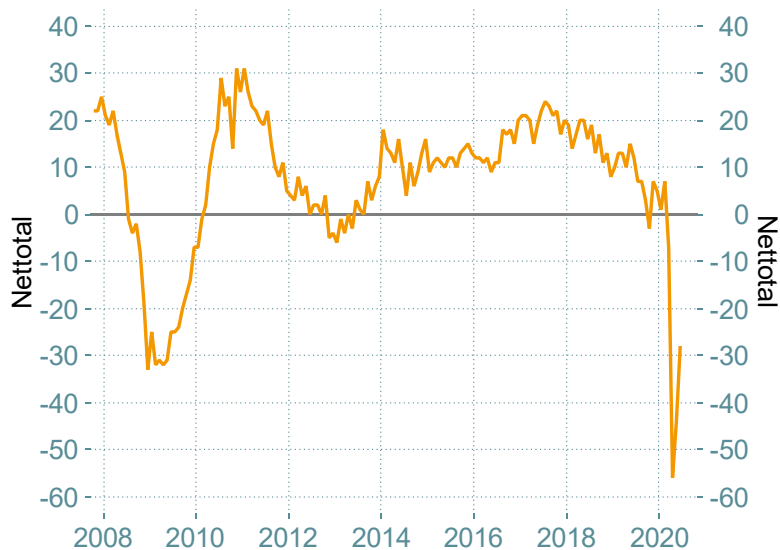
³⁰ Arbetsförmedlingens, månadsstatistik.

³¹ Konjunkturinstitutets månadsbarometrar.

<https://www.konj.se/publikationer/konjunkturbarometern/indikatorer-i-konjunkturbarometern.html>

Diagram 7: Tjänsteföretagens anställningsplaner. Jan 2013 till juni 2020.

Nettotal säsongrensad

Anm: Nettotalet är andelen företag som planerar att öka sin personal minus andelen som planerar att minska den.

Källa: Konjunkturinstitutet och Macrobond

Raset i efterfrågan påverkar sysselsättningen inom princip hela tjänstesektorn. I samtliga tjänstebranscher – utom juridiska och ekonomiska konsulter – minskade antalet anställda i maj och juni.³² Läget var värst inom besöksnäringen och bemanningsföretagen men även bland datakonsulter, arkitekter och tekniska konsulter och industrikonsulter minskade antalet anställda under april och maj.

I samtliga branscher – utom landtransporter och datakonsulter – räknar företagen med att minska antalet anställda de kommande tre månaderna. Tjänsteföretagen är dock något mindre pessimistiska om sina framtida anställningsplaner i juni än de var i april och maj.³³

³² För finans och försäkring minskade antalet anställda i maj och ökade i juni. För fastighetsförvaltning ökade antalet anställda i maj och minskade i juni.

³³ Konjunkturinstitutets månadsbarometrar.

<https://www.konj.se/publikationer/konjunkturbarometern/indikatorer-i-konjunkturbarometern.html>

Tabell 7: Förändringar av antalet anställda i juni 2020. Utfall samt förväntningar för de kommande tre månaderna

Nettotal säsongsrensats

Bransch	Utfall	Förväntningar
Tjänstesektorn	-39	-28
Uppdragsverksamhet	-48	-40
Landtransport	-27	+3
Hotell och restauranger	-92	-40
Datakonsulter	-34	+9
Finans- och försäkringsverksamhet	+12	-15
Fastighetsförvaltning	-6	-9
Juridiska och ekonomiska konsulter	+21	-24
Konsulter företagsledning	-56	-31
Arkitekter och tekniska konsulter	-34	-27
Arbetsförmedling, bemanning	-73	-65
Researrangörer	-80	-54

Anm: Nettotalet är andelen företag som har ökat sin personal eller planerar att göra det minus andelen som minskat sin personal eller planerar att göra det.

Källa: Konjunkturinstitutet

Att krisen även har drabbat kunskapsintensiva tjänster bekräftas av andra enkätdata. Bland Innovationsföretagen - där tekniska konsulter, industrikonsulter och arkitektföretag ingår - hade 32 procent av företagen varslat personal i början av juni. Varslen var vanligast bland industrikonsulter och arkitekter. 22 procent av Innovationsföretagen planerade att varsla personal framöver vilket var en förbättring jämfört med april när 36 procent av företagen räknade med att behöva varsla. 52 procent av Innovationsföretagen har korttidspermitterat personal. Permitteringar är vanligast bland industrikonsulter där 72 procent av företagen permitterat personal. 20 procent av Innovationsföretagen räknar med att behöva permittera mer personal framöver vilket också är mindre än i april när 48 procent av företagen planerade fler permitteringar.³⁴

Bland Kompetensföretagen – där företag inom bemanning, rekrytering och omställning ingår – hade 55 procent av företagen varslat personal om uppsägning i mitten av maj. 18 procent av företagen hade ännu inte varslat men räknade med att behöva göra det längre fram. Uppsägningarna begränsas sannolikt av att företagen kan korttidspermittera delar av sin personal resten av året med statlig delfinansiering. 66 procent av Kompetensföretagen har permitterat personal.³⁵

³⁴ Innovationsföretagen (2020) Effekterna av Corona/Covid-19 för Innovationsföretagens medlemmar. Rapport fyra, 12 juni.

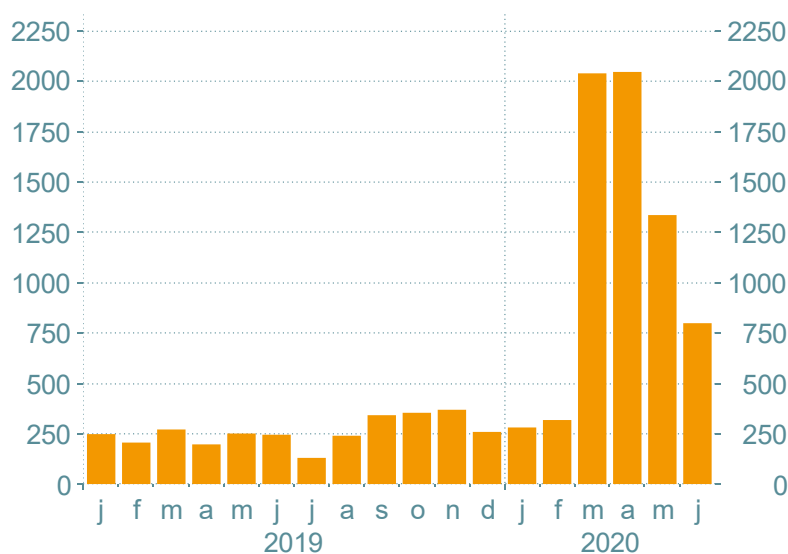
³⁵ Kompetensföretagen (2020) Kompetensföretagens enkät till medlemsföretagen med anledning av Coronakrisen. Insamlad mellan den 7 och 13 maj.

3.3 Kraftigt ökad rådgivning om arbetsbrist

En ytterligare fingervisning om hur djup krisen är inom tjänstesektorn är det ökade antalet rådgivningar hos Almega. Under 2019 hanterade Almegas rådgivningstjänst mellan 200 och 300 förfrågningar om arbetsbrist och driftinskränkningar i månaden. När Coronakrisen inleddes mångdubblades rådgivningsärendena. I mars och april hanterade Almega över 2 000 förfrågningar om arbetsbrist. Under maj månad började rådgivningsbehovet att minska och nedgången har fortsatt under juni. Fram till den 24 juni har Almega hanterat 799 rådgivningar om arbetsbrist.

Diagram 8: Almegas rådgivningar om arbetsbrist och driftinskränkning till den 24 juni

Antal ärenden

Källa: Almega

Merparten av rådgivningarna gällde inledningsvis det nya regelverket om korttidspermittering som infördes den 7 april.³⁶ Hittills har 64 000 företag beviljats stöd för korttidsarbete för 547 000 anställda till en kostnad av 26,4 miljarder kronor.³⁷

Två tredjedelar av de korttidspermitterade arbetar inom den privata tjänstesektorn. Flest korttidspermitterade finns inom handel med 104 000 personer följt av hotell och restaurang med 58 900 personer. Bland kunskapsintensiva företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik är 58 000 personer korttidspermitterade och inom information och kommunikation hade 28 900 personer korttidspermitterats. I början av juni var 17 400 datakonsulter korttidspermitterade. Det motsvarar var sjunde datakonsult.³⁸

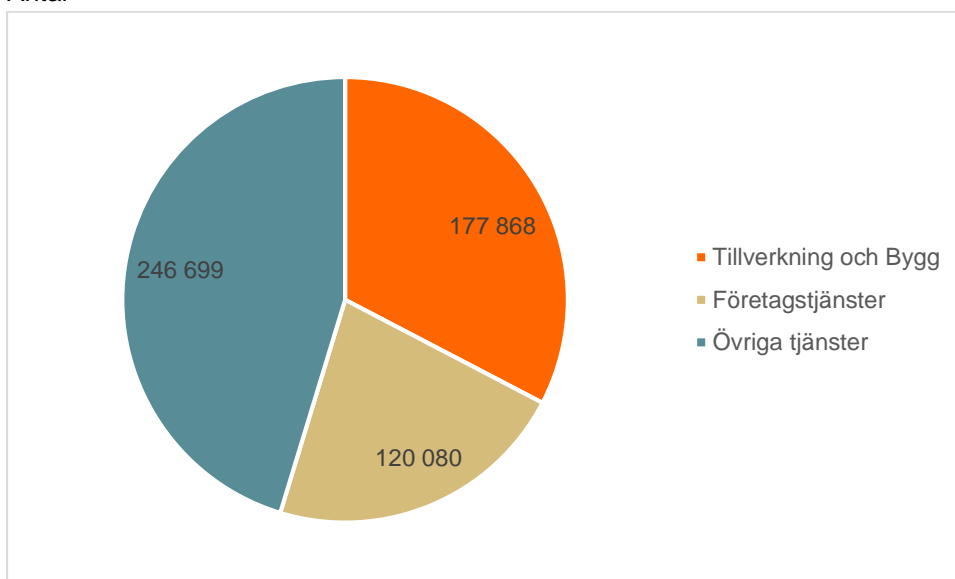
³⁶ Reglerna gällde retroaktivt från den 16 mars.

³⁷ Tillväxtverket, statistik och analys korttidsarbete. <https://tillvaxtverket.se/om-tillvaxtverket/information-och-stod-kring-coronakrisen/statistik-om-korttidsarbete.html>

³⁸ Källa: IT&Telekomföretagen

Diagram 9: Korttidspermitterade fördelade på branscher den 24 juni

Antal

Källa: Tillväxtverket

Anm: Som företagstjänster räknas sektor J–N och som övriga tjänster sektor G–I samt P–S.

Tabell 8: Ersättning för korttidsarbete från den 7 april till den 24 juni

Bransch	Antal ansökningar	Behandlade och beviljade ansökningar		
		Antal företag	Anställda som omfattas	Belopp (miljoner kr)
Totalt	76 709	64 133	546 930	26 429
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	204	199	669	26
C Tillverkning	6 757	5 785	163 756	7 963
B, D, E el, gas, värme, vatten och avlopp, mineraler	75	68	1 255	63
F Byggverksamhet	4 045	3 322	14 112	716
G Handel	13 881	11 756	104 008	4 490
H Transport och magasinering	3 786	2 911	32 144	1 600
I Hotell- och restaurangverksamhet	8 905	7 210	58 856	2 543
J Information och kommunikation	5 373	4 725	28 884	1 616
K Finans- och försäkringsverksamhet	489	433	2 395	142
L Fastighetsverksamhet	1 009	898	2 702	157
M Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	14 810	12 678	58 035	3 413
N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster	4 321	3 479	28 064	1 368
P Utbildning	1 579	1 395	5 525	289
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	3 276	2 768	18 301	790
R Kultur, nöje och fritid	3 760	3 234	17 361	801
S Annan serviceverksamhet	3 891	3 190	10 504	437

Källa: Tillväxtverket

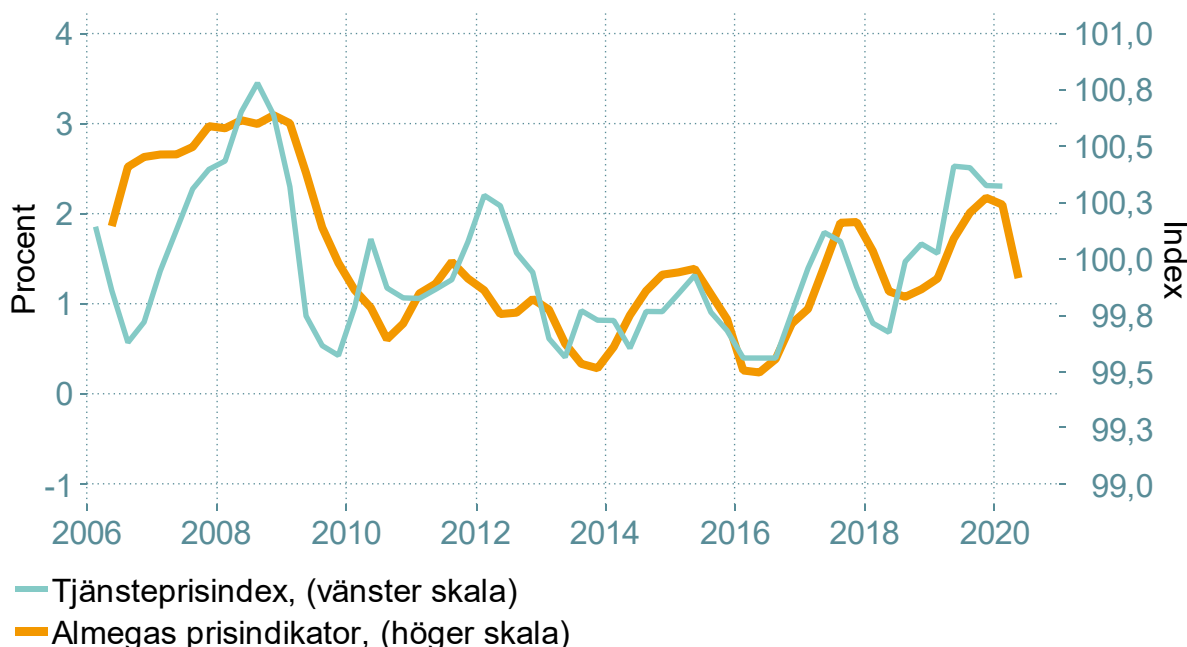
4 Tjänstepriserna mattas av andra kvartalet

4.1 Prisindikatorn och försäljningspriserna

Under årets första kvartal ökade de privata tjänsteföretagens försäljningspriser i samma takt som kvartalet innan – 2,3 procent i årstakt. Coronapandemin, som slog till på allvar i svensk ekonomi i mitten av mars, fick därmed ingen märkbar dämpande effekt på tjänstepriserna under det första kvartalet. Enligt SCB kunde en viss dämpande effekt märkas på priserna inom hotell och resetjänster men det vägdes upp av prisökningar inom andra produktgrupper.³⁹

Almeegas prisindikator pekar däremot på en tydlig inbromsning av de privata tjänsteföretagens försäljningspriser under årets andra kvartal.

Diagram 10: Almeegas prisindikator för andra kvartalet 2020

Källa: Almega, Konjunkturinstitutet (KI-barometern), SCB

Anm. Almeegas prisindikatorn bygger på ett skattat samband mellan bland annat svar från tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och förändringen av försäljningspriserna i den privata tjänstesektorn enligt SCB:s tjänsteprisindex.

Det första kvartalet i år bidrog transport och magasineringstjänsterna mest, med 0,6 procentenheter, till förändringen av tjänstepriserna jämfört med motsvarande period förra året, se diagram 11. Fastighetstjänster och företagstjänsterna inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik bidrog, likt fjärde kvartalet, med 0,5 procentenheter vardera.

Personaluthyrning, fastighetsservice och resetjänster bidrog med 0,3 procentenheter det första kvartalet i år, vilket var en nedväxling mot fjolåret då branscherna i genomsnitt stod för 0,5

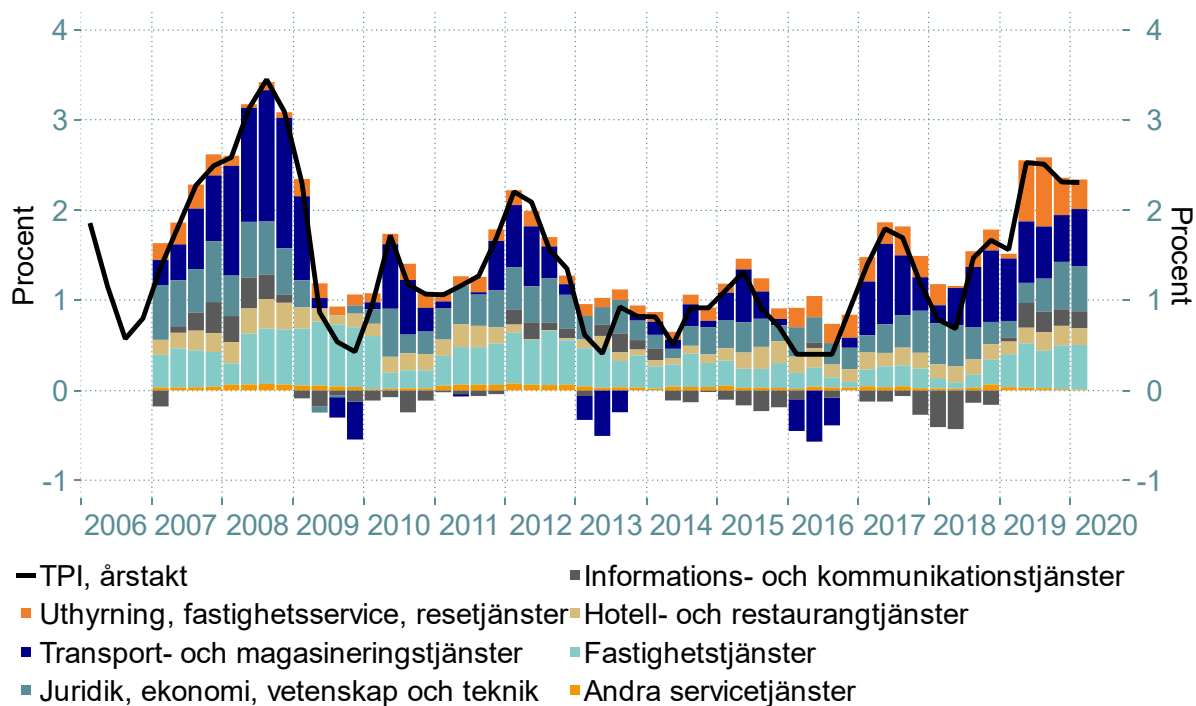
³⁹ SCB Tjänsteprisindex, statistiknyhet 2020-05-08

procentenheter till den samlade prisökningen på tjänster. Det var framförallt priset på resetjänster som drog upp tjänstepriserna då.

Diagram 11: Tjänstebranschernas bidrag (procentenheter) till årsförändringen i Tjänsteprisindex (TPI)⁴⁰

Kvartalsvärden till och med första kvartalet 2020

Källa: Almega, SCB (Tjänsteprisindex)

I maj förväntade sig företagen i de flesta tjänstebranscher fallande priser framöver. I juni har dock förväntningarna om kommande prisfall minskat. I juni förväntade sig 17 procent av tjänsteföretagens fallande priser på tre månaders sikt. Åtta procent räknade med att höja sina priser. Det säsongsrensade nettotalet i juni var -4. I stort sett samtliga tjänstebranscher var mer optimistiska om prisutvecklingen för kommande tre månader i juni jämfört med i maj, se tabell 9 på nästa sida.

⁴⁰ Det saknas vikter för de olika delbranscherna i TPI före 2009. För åren 2007 och 2008 har vikterna för 2009 använts.

Tabell 9. Företagens försäljningspriser, utfall och förväntningar

Nettotal, säsongsrensad

	Förväntningar på tre månaders sikt		Utfall senaste tre månaderna
	Maj	Juni	Juni
Tjänstesektorn	-27	-4	-25
Uppdragsverksamhet	-34	-15	-30
Landtransport (SNI 49)	-25	-7	-26
Hotell & restauranger (SNI 55.1 + 56.1-2)	-41	-18	-42
Datakonsulter (SNI 62)	-21	-13	-29
Finans- & försäkringsverksamhet (SNI 64-66)	0	42	6
Fastighetsförvaltning (SNI 68.2)	-18	-20	-17
Juridiska & ekonomiska konsulter (SNI 69)	-18	0	8
Konsulter företagsledning (SNI 70)	-32	-12	-33
Arkitekter & tekniska konsulter (SNI 71.1)	-42	-27	-50
Arbetsförmedling, bemanning mm (SNI 78)	-38	-26	-41
Researrangörer & -byråer (SNI 79)	-64	14	-7

Källa: Konjunkturinstitutet

4.2 Konsumentpriserna på tjänster

I maj var prisutvecklingen på tjänsterna som ingår i KPI 1,3 procent, jämfört med maj 2019. Det var en viss ökning jämfört med april då inflationstakten på tjänster var 0,9. Det i sin tur var den lägsta takten sedan december 2015. Den totala inflationstakten i maj (både varor och tjänster) var 0,0 procent, enligt KPI. Främst var det prisfall på el, drivmedel och logi som drog ned inflationstakten. Då el och drivmedel ingår i varukorgen i KPI, blev tjänsteprisinflationen högre.

Bakom förändringen av tjänstepriserna i maj låg främst högre priser på restauranger och avgifter för hyres- och bostadsrätt som drog upp tjänstepriserna med 0,3 procentenheter vardera, se tabell 10 på nästa sida. Enbart produktgruppen logi motverkade uppgången av tjänstepriserna, med 0,4 procentenheter.

Tabell 10. Tjänstepriserna i KPI, årsförändring, bidrag i procentenheter

Beskrivning	Mars	April	Maj
Totalt tjänstepriser, varav	2,4	0,9	1,3
FÖRTÄRING UTOM HEMMET	0,3	0,3	0,3
HYRESLÄGENHET, BOSTADSRÄTT, GARAGE	0,3	0,3	0,3
KONTROLLBES, KÖRSKOLEUTB, BILFÖRSÄKR	0,2	0,1	0,2
LÄKARVÅRD	0,1	0,2	0,2
INRIKES RESOR EXKL BÅTRESOR, FLYTTN	0,2	0,1	0,1
PERSONLIG HYGIEN, TJÄNSTER	0,1	0,1	0,1
BEGRAVN, HEMFÖRSÄKRING, BANK, UTBILDNING	0,1	0,1	0,1
REPARATION O UNDERHÅLL AV BILAR	0,1	0,1	0,1
EGNAHEM: VATTEN, AVLOPP, RENH, SOTN	0,1	0,1	0,1
VIN, SPRIT, ÖL: RESTAURANG	0,1	0,1	0,1
TANDLÄKARARVODE	0,0	0,0	0,0
EGNAHEM: FÖRSÄKRINGSAVGIFTER	0,0	0,0	0,0
EGNAHEM: TOMTRÄTT, FASTIGHETSSKATT	0,0	0,0	0,0
REPARATION, HUSHÅLLSTJÄNSTER	0,0	0,0	0,0
EGNAHEM, BOSTADSRÄTT: AVSKRIVNINGAR, INRE REP	0,0	0,0	0,0
POST	0,0	0,0	0,0
UTRIKES RESOR	0,5	0,0	0,0
LOTTERI, TIPS O TOTO	0,0	0,0	0,0
TELETJÄNSTER	0,1	-0,2	0,0
NÖJEN O REKR. EXKL TV-LICENS O SPEL	0,1	-0,2	0,0
LOGI	0,0	-0,3	-0,4

Källa: Almega, SCB

5 Om tjänsteindikatorn

Almegas *tjänsteindikator* har tagits fram av Almega från och med år 2001 för att ge en indikation om vart konjunkturen i den privata tjänstesektorn är på väg på kort sikt.⁴¹ Indikatorn ger information för att tidigt kunna förutspå vändpunkter i konjunkturen, inom både tjänstesektorn och Sveriges ekonomi, eftersom den privata tjänstesektorn svarar för 52 procent av Sveriges BNP.

Almegas tjänsteindikator täcker in cirka 90 procent av den privata tjänstesektorns förädlingsvärde och drygt 80 procent av dess sysselsättning.⁴² Indikatorn bygger på en skattning av sambandet mellan tjänsteföretagens svar i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och utfallet för produktionstillväxten i den privata tjänstesektorn enligt SCB:s tjänsteproduktionsindex. Skattningen utgår från sambandet mellan bland annat företagets förväntningar om det kommande kvartalets efterfråge- och produktionsutveckling och den faktiska utvecklingen av tjänsteproduktionen per kvartal enligt Statistiska Centralbyråns (SCB) tjänsteproduktionsindex.

Tjänsteindikatorn är beräknad i indexform där värdet 100 anger genomsnittet för den period som den bygger på (skattningen är gjord på data från och med år 2005). Indexvärden över 100 anger en högre tillväxt än det historiska genomsnittet och index under 100 på det motsatta. Indikatorn anger också om tillväxten kan förväntas öka, vara oförändrad eller minska under det närmaste kvartalet. Indikatorn är ledande och ligger två till tre månader före publiceringen av det faktiska utfallet från SCB.

Prisindikatorn bygger på ett skattat samband mellan svar från tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och förändringen av försäljningspriserna i den privata tjänstesektorn enligt SCB:s tjänsteprisindex. Värdet 100 anger den genomsnittliga prisökningstakten sedan 2006.

---

⁴¹ Almegas tjänsteindikator togs fram 2001 av Owe Danemar, Almegas dåvarande chefekonom.

⁴² De tjänstebranscher som saknas i KI-barometern är utbildning, hälso- och sjukvård, kultur, nöje och fritid samt samhällliga och hushållsnära tjänster inom näringslivet.

ALMEGA

Banar väg för tjänsteföretagen